

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

FIZET A MULT

REGÉNY

IRTA
FORRÓ PÁL

A VILÁGVÁROSI REGÉNYEK KIADÓVÁLLALATA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5557-60-6 (online)
MEK-15534

I.

A divatos és elegáns belvárosi cukrászda lassankint népesedni kezdett. A törzsasztalok mellé először a nők ültek - a cukrászda a világ egyetlen helye, ahová nem a férfiak, hanem a nők érkeznek meg először, - megrendelték a fagyaltot vagy csokoládét, maguk mellé ültették agyonfürdetett és nyírt kutyáikat és megkezdték a pletykázást. Mindenki mindenkit ismert, pontosan tudták, hogy kinek kivel van viszonya, hol rendelte új toalettjét és az mennyibe került? Beszámoltak kutyáik viselt dolgairól, hogy milyen édesek és okosak és élénken törték a fejüket, mit mondjanak, amitől a másik rosszul lesz az irigység miatt? Mindegyik hencegett, hogy ő mennyit költ, micsoda fürdőhelyre utazik, egész életüket pengőkben, autókban, ruhákban és ékszerekben fejezték ki. És közben dühösek és keserűek voltak, mert hazudtak, mert valójában otthon tele voltak gonddal és adóssággal, kínos harcokat vívtak férjeikkel, brutális veszekedéseket, amelyek ajtócsapkodással és ordítózással végződtek.

De itt a cukrászdában mind mosolyogtak, valamennyien úgy festettek, mint a skatulyákból kihúzott márkinők és elszántan hazudtak tovább, hogy minél jobban irigyeljék őket.

Lassankint a férfiak is szállingózni kezdtek. Monoklis, feltűnően bő nadrágos, arrogáns arcú fiatalemberek, akik angol és francia nevű italokat rendeltek, olyan fölényel, mintha hitbizományok állnának mögöttük.

A milliomosok klubjában nem lehet dölyfösebb és önteltebb a hangulat.

Cser Péterné még mindig egyedül ült az asztalánál. Az egész cukrászdában talán ő volt az egyetlen, aki valóban a torták kedvéért járt ide. A huszonkét éves, bájos gyerekasszony még diákkorából őrizte meg ezt a szokását. Rajongott a süteményekért és mindennap megjutalmazta magát egy-két krémmel vagy más cukrászati remekkel. A férje örült, hogy a feleségében, akít a rajongásig szeretett, ennyi naivság van. Különösen azt találta nagyon kedvesnek, hogy Márta sohasem felejtett el néhány apró süteményt be is csomagoltatni az ő számára. Péter őszintén szólva nem rajongott túlságosan a csokoládés és mandulás kúpokért, de úgy tett, mintha nagyon boldoggá tette volna ez a figyelem. Érezte, hogy, mennyi gyengédség rejtőzik a finom figyelemben. Az asszony annyira egynek érzi magát vele, hogy fel sem tételezi azt, mintha bármiben is különböző lehetne az ízlésük.

Márta éppen kedvenc tejszínes fánkját kanalazgatta, amikor egy sugárzóan szép és elegáns nő lépett a cukrászdába. Nyakában kettős kék róka, fülében, ujjain megszikráztak a briliánsok és kozmetikája azt a jellegzetes fehér-piros-barna-kék-fekete színkompozíciót mutatta, amelyet csak a Páris, vagy Newyorkot járt nők tudnak tökéletesen magukra rakni. Impriméje olyan feltűnően elegáns és ízléses volt, hogy még ebben a szakértő környezetben is valóságos szenzációt keltett. Minden szem feléje fordult a szinte bántó indiszkrécióval, ahogyan csak egyik nő tudja nézni a másikat.

- Szép bestia! - állapították meg egyhangúan.

És már gyűlölték, már szerettek volna mindent tudni róla, suttogva felvilágosítást kértek a cukrászkiasszonytól, de senkisé ismerte.

- Eddig még nem járt itt! - mondotta a kiszolgáló hölgy.

- Talán külföldi? - találgatták és irigykedve nézték keskeny, vérző körmű, hosszú kezét, amint kinyúlt, hogy az ezüstvillát beletűzze egy tortaszeletbe.

- Isteni! - csettintettek a férfiak és szemükkel majdnem elnyelték.

Az ismeretlen hölgy megrakott porcellán tányérjával megfordult, hogy helyet keressen és abban a pillanatban élénk meglepetés tükröződött arcán.

- Márta! - kiáltotta és már oda is telepedett Cserné mellé.

Márta csak hebegett, egy kicsit levegő után kapkodott meglepetésében. Azután összecsapta kezét:

- Jé!... - kiáltotta és fülig pirult zavarában, - te vagy Edna?

- Szép, hogy megismersz! - nevetett a másik és remek, fehér fogai kicsillogtak a túlzottan vörösre festett ajkak közül. - De hát hogy vagy, mit csinálsz? Tudod, hogy már öt esztendeje nem láttuk egymást?

Hogyne tudta volna Márta! Az ilyesmit nem olyan könnyű elfelejteni. Hiszen az egész gimnázium legnagyobb eseménye volt, mikor Ednát kicsapták a nyolcadikból. Irtózatos botrány volt. Az egyik tanár a budai hegyek között találkozott vele, amint egy fiatalemberrel csókolódzott és a professzor azt is látta, hogy a fiatal lány a férfival kettesben besurran az egyik villa kapuján. Az erélyes vizsgálat során felháborító dolgok derültek ki, amelyek eredményeképpen Ednát sürgősen eltávolították az intézetből, a lányoknak pedig szigorúan megtiltották, hogy érintkezzenek vele...

Ez a váratlan és izgalmas esemény főleg Mártát rázta meg, aki Edna legjobb barátnője volt. A két lányt sülve-főve együtt lehetett mindig látni, de csodálatos, Edna mindig eltitkolta Márta előtt, hogy ilyen titkos kaland hősnője.

Most, hogy öt esztendő után ismét szemtől-szemben ültek egymással, Márta olyan zavart lett, mintha még mindig a régi iskolás lány lenne, aki attól fél, hogy megtudja az igazgató, hogy tilalom ellenére Ednával beszél. Sokszor gondolt Ednára és ilyenkor mindig furcsa izgalom és szorongás vett erőt rajta. Edna volt szemében mindazoknak a titkos bűnöknek megszemélyesítője, melyektől irtózott. Márta jó feleség, becsületes asszony volt, aki rajongott uráért és még gondolatban sem csalta meg. Megvetette a házasságtörő asszonyokat és általában azokat a nőket, akik nem éltek erkölcsös életet.

Őszintén szólva, egy kicsit kínos volt neki, hogy Edna ilyen könnyedén mellé telepedett. Valahogyan érezte, hogy akik körülöttük ülnek, azok mind tudják, micsoda botrány játszódott le Edna multjában és a legnagyobb mértékben kompromittáló, hogy ő most a legnagyobb nyilvánosság előtt ilyen gyanus hölgy társaságában mutatkozik.

- Milyen szép vagy! - mondotta Márta - csakhogy éppen mondjon valamit.

Edna keserűen nevetett.

- Hagyjuk ezt, szívem... ezt olyan sokan mondják nekem! Nekünk kettőnknek más mondani-valónk is lehet...

- Mit csinálsz, amióta nem láttalak? Férjhez mentél?

- Oh! Ezt csak nem mondod komolyan? Mennyire nem ismersz! Valóban, nagyon elszakadtunk egymástól. Hogy őszinte legyek, én öt esztendő óta tulajdonképpen mindig csak erre a találkozásra vártam!

Márta szeme kerekre nyílt a bámulattól.

- Nem értelek... De hiszen írhattál is volnál.

- Nem, ennek így kellett történnie, ilyen váratlanul! Csak így intézhetjük el a kettőnk számláját.

- Bocsáss meg, de egyre különösebb és furcsább, amiket mondasz.

- Mindjárt meg fogsz érteni. Oh, hiszen esztendőök óta vártam ezt a percet, amikor így ketten szemközt fogunk ülni és én szemedbe mondhatom, hogy két embert gyűlölök legjobban a világon: az egyik az a férfi, aki elcsábított, a másik te vagy!

Márta elsápadt.

- De hát miért? - dadogta. - Mit vétkeztem ellened?

- Sokat! A legtöbbet! Csak emlékezz vissza, milyen jó barátnők voltunk! Igaz ez? Te voltál a legnagyobb csodálóm, te húztál ki minden bajból az iskolában, veled beszéltem meg minden tervemet. Te képviselted számomra a közvéleményt, te vigasztaltad meg szegény özvegy édesanyámat, ha a bizonyítványomba négyes csúszott... Beletolakodtál a magánéletembe, sülve-főve együtt voltunk és mikor kicsaptak, egyszerre megtagadtál. A többiekkel, azokkal a buta libákkal nem törődtem. A te megvetésed azonban szíven talált. Te voltál szememben a társadalom, amely elítélt és kitaszított. Emlékszem, milyen könnyezve mondta édesanyám: látod, a Márta se jön többé hozzád!... Neki is ez fáj legjobban!...

- Tudod jól, hogy az iskolában megtiltották...

- Tudom. Kiközösítettek. De neked nem lett volna szabad azonosítani magadat velük. Neked, a legjobb barátnőmnek meg kellett volna értened, hogy nem vagyok sem olyan rossz, sem olyan bűnös, mint amilyennek állítottak... Mit tudod te, aki mindig elkényeztetett, nevelőnőkkel körülvett gazdag úrilány voltál, akinek százféle sportban vezették le a temperamentumát, hogy mi volt az én életemben, amikor betoppant az a férfi! Tudod, mennyire szegény voltam, mennyi lázadás, félelem szorult belém, milyen reménytelennek láttam a jövőmet. És akkor az a férfi... gazdag, csinos, végtelenül művelt és elmés... Miért csodálsz, hogy benne láttam a megváltó csodát, hogy belekapaszkodtam, megszedültem, hittem neki!... És ha kiderült, hogy visszaélt a naivságommal, azért még nem érdemeltem meg, hogy te is lenézz engem. Ez volt a legfájdalmasabb... Ezért utaztam el külföldre...

- Ezek régi dolgok, Edna. Felejtsük el! És ahogyan látom... végeredményben ma remekül mehet a dolgod!...

- A legboldogtalanabb, legszerencsétlenebb embere vagyok a világnak! Mert én azóta senkit sem tudok szeretni. A boldogtalanság és a tragédiák osztogatója lettem. És csak azért élek, hogy bosszút álljak a társadalmon!

- Bocsáss meg - mondotta Márta és olyan mozdulatot tett, mintha fel akarna állni -, de nem maradhatok tovább. Vár az uram...

De Edna erélyes mozdulattal visszaparancsolta a helyére.

- Maradj! Még nem fejeztem be a mondanivalóimat. Mindent meg kell tudnod. Azt is, hogy az én drága jó anyám akkor behalt a szégyenbe és fájdalomba. Behalt a keserűségbe, hogy ti akkor mind elhagytatok engem, hogy te nem jöttél fel többé hozzánk. Nem tudta túlélni, hogy a leánya a társadalom kitaszítottja lett. Lappangó szívbaja kiújult és gyorsan végzett vele. Magam maradtam. Nem nagyon válogathattam a foglalkozások között. Az iskolákat bezárták előttem, az egyetlen, amihez értettem, a tánc volt. A megmaradt kis pénzemen beiratkoztam az egyik artistaiskolába és betanultam néhány színpadi táncot. Készítettem hozzá hatásos jelmezeket. Bécsben léptem fel először. Örjítő sikerem volt. Egy héten belül mindenki ismerte a Bella Odette nevet. A vörös bestia, ez volt a nevem. Vámpirtáncot lejtettem, azután megtáncoltam az ópiummámort. Két hónappal később Berlinben voltam. Azután jött London, Páris, Newyork, egy sereg amerikai város. Dollár-, font-, frank és márka-eső. Az én ujjaim között szétfolyik a pénz. Megvetem. Tízezer frankot fizetek egy estélyi ruháért és ha háromszor felvettem, eldobom. De nem erről akarok beszélni, hanem a férfiakról, a világ minden városában élő férfiakról, akik úgy tódultak hozzám szédülten és tébolyultan, mint a ki-

gyulladó fényre a lepkék. A szenvedély minden hangszerelésében esdekelték szerelmemet. Aranyesőt zuhogtattak rám. Sikkasztottak miattam, elhagyták feleségeiket, ketten öngyilkosok lettek... És egyik sem ért el. Érted: egyik sem! Ez volt az én rettentő erőm, a bosszúm! Megtévelyteni minden férfit, a romlásba küldeni őket, de egyiknek sem adni soha semmit!

- Rettenetes! - mondotta Márta és borzadva nézett Ednára.

- Most Budapestre jöttem - mondta Edna egészen más hangnemben, mintegy álmodozva. - Öt esztendő óta először vagyok itt. Te nem tudod, mit jelentett, amikor a menedzserem megkötötte a budapesti szerződést. Hogy dobogott a szívem, milyen izgatott lettem! Oh, nem a sztárgázi izgatott. Ennél sokkal nagyobb összeget is fizettek már nekem. De ide akartam jönni. Szembe nézni a várossal, az ismerőseimmel, mindazokkal, akik orrukát fintorgatva fordultak el tőlem azelőtt! Tegnap este érkeztem Rómából a Cadillac-kocsimon. Mulatságos volt, micsoda hajlongással fogadtak az előkelő dunaparti szállodában. Nagyobb tisztelettel vettek körül, mint egy maharadzsát. A hallban már egy sereg riporter várt és fiatal, előkelő társaságbeli lányok autogrammot könyörögtek. Már, úgy látszik, nem jelentek veszélyt az erkölcsöknek. A titkárom nem győzi visszautasítani az előkelő meghívásokat...

- Ha így van, mért gyűlölködsz még mindig? Mért nem fogadod el elégtételül ezt a nagy sikert?

- Ezt te nem érted. Én addig nem nyughatom meg, ameddig le nem számolok azzal a férfival, aki minden szerencsétlenségem okozója lett. Ezért jöttem Budapestre. Ezért fogadtam el a sokkal kisebb fizetést is. Vele akarok találkozni. És meg fogom találni egészen bizonyosan... Nekem nem elég, hogy ti mind pirultok és sápadtok, mikor így szemközt állunk egymással, hogy bocsánatot hebegtek és szégyenlítek magatokat. Most már nem szégyen mutogatni magatokat velem, mert világhírű nevem és pénzem van, a saját autómon járok és az ékszereim ötvenezer dollárra vannak biztosítva. Ilyen pozícióban már nem számít, hogy milyen valakinek az erkölce. Ez csak a szürke és szegény kis polgárlányoknál számít. Engem már nem szokás megvetni. Engem irigyelnek. Velem cserélni szeretnének! Az én társaságomban előkelő, nagyvilági dolog megjelenni és a legmagasabb arisztokrácia tagjai boldogok, ha az oldalam mellett fényképezik le őket a lóversenyeken. Hát erről van szó, Mártám, ezt akartam évek óta megmondani neked!

- Sajnálom, Edna, de mi ketten csakugyan nem érthetjük meg egymást. Mi két teljesen különböző világban élünk. Én férjhez mentem és boldog vagyok... Van egy kis fiam!

- Még ezt is elém tárod! - mondta szenvedélyesen Edna. - A polgári boldogságodat, a nyugodt, derűs otthonodat, amit én sohasem érhetek el, amelyből ti üztetek el örökre. Menj, Márta, menj! Gyűlöllek és ennek rettentő erejét érezni fogod... láthatatlan hullámai át fognak törni a szobáid falán!

- Szörnyeteg! - sápadt el Márta. Felugrott és olyan felindultan, sietve hagyta el a cukrászdát, hogy az emberek csodálkozva néztek utána és összesúgtak a háta mögött.

II.

Ahogy végigment a Vörösmarty-téren és az Erzsébet-téren át kifordult az Andrássyi-útra, szinte brutális tolakodással tűnt mindenütt szemébe az óriási színes plakát, melyen az Alhambra-mulató La Belle Odette, a világhírű táncosnő felléptét hirdette. Az álomszerűen szép vöröshajú nő érzéki varázsának egész fegyverzetében volt megörökítve. Az emberek megálltak és nyugtalanul bámulták.

Mikor Márta hazaérkezett és a hallba lépett, úgy érezte, mintha valami sötét, gonosz világot hagyott volna a háta mögött és egy védett, drága, illatos kis fészekbe toppant volna, ahol csupa mosoly fogadta.

Kétéves fiacskája eléje szaladt és hangos kiáltozással üdvözölte. A fiatal úr szörnyű büszkeséggel mutogatott egy kék-vörös-sárga pocákkal telemázolt papírlapot, hogy azt ő festette. A mama el volt ragadtatva és átadta jutalmát, egy nagy szelet finom töltött csokoládét.

Férje még nem volt otthon. Telefonált, hogy egy kicsit késni fog, elhúzódtak az üzleti tárgyalásai.

A szobalány, miközben levetkőztette, átnyújtott egy gyönyörű rózsacsokrot, a Flóra virágszalónból hozták, a nagyságos úr küldte... Márta mosolygott. Ah, persze, ma van a névnapja! Péter valóban a világ legfigyelmesebb férje és gavallérja.

A szakácsnő beszámolt a vacsoráról. Kissé korábban fognak enni, mert vacsora után feketére néhány vendéget várnak. A fekete mellé szánt sütemények elkészültek, a gyümölcsöt betették az ezüsttartóba, az italokat jégbehűtötték. Igazán nincs semmi tennivaló, legfeljebb néhány jó gramofonlemez kell előkészíteni, mert hátha tánc lesz.

A csengő élénken berregett. Márta maga szaladt a hallba, tudta, hogy a férje érkezik. Olyan szerelmesen és hevesen vetette magát a karjába, mintha valami nagy veszedelemből szabadult volna és most boldog, hogy megint találkozhatnak. De Péter is ragyogott és felvillamosodott hangulatban volt.

- Szivecském! - kiáltotta - nagyszerű újságot mondok! Fél órával ezelőtt aláírtam az angol szállításokra vonatkozó szerződéseket. Ez annyit jelent, hogy pontosan megháromszorozódik eddigi jövedelemem! Most már semmi akadálya annak, hogy felépítsük a budai villát és ha kedved van, akár az év felét külföldi fürdőkön töltheted a gyermekekkel! Neked megsúgom, közel nyolcezer pengő lesz a havi jövedelemem!

- Gratulálok! - mondotta Márta. - Nagyon, nagyon boldog vagyok! De azért nem szép - tette hozzá kedves duzzogással, - hogy az első gondolatod az volt, hogy félesztendőre külföldre akarsz küldeni!

- Oh te kis csacsi! - nevetett Péter - hiszen ezt is szerelemből teszem, neked akartam vele örömet okozni!

- Nekem az a legnagyobb boldogságom, ha együtt vagyunk!

A kis Pali indián üvöltéssel rohant ki a hallba és megrohmozta apukáját. Maszatos kis szájáról még nem törölte le a főzeléket, amelynek maradványait most apja arcába dörgölte. Mögötte megbotránkozva és mentegetődzve állt a nőrsz.

- Nem baj - kacagott boldogan Cser - nincs ennél pompásabb előétel, mint a fiam által belém csókolt főzelék.

A szobalány jelentette, hogy a vacsora tálalva van.

Vacsora közben Péter szinte mámorosan beszélt óriási üzleti sikeréről, amely a mostani súlyos gazdasági válság közepette szinte csodának számított. Sikerült leküzdeni a valuta átutalásokkal járó nehézségeket és ez elsősorban az ő személyes érdeme. Meggyőzte a pénzügyminisztert, hogy ez az export-import üzlet rendkívül fontos kereskedelmi érdekeket szolgál, amint-hogy ez valójában ugyanis van. Most már megsughatja azt is Mártának, hogy útban van a kormányfőtanácsosság. Néhány hónapon belül méltóságos asszony lesz az ő kis feleségéből.

Márta kábulva hallgatta ezt a sok kellemességet. Már nem is mert örülni. Csendesen imádkozott magában és úgy köszönte a jó Istennek, hogy ennyire jó volt hozzájuk.

Tíz órakor szinte egyszerre érkezett Bárány Dezső dr., a Váltóbank ügyvezető-igazgatója, azután Dénes Pál textilgyáros és a felesége. A jó barátok örömmel vették tudomásul, hogy micsoda szenzációs szerződést kötött Cser. Mint kitűnő üzletemberek, azonnal tisztában voltak a dolog óriási horderejével.

A szobalány elkészítette a bridge-asztalt.

Bárány dr. tiltakozva emelte fel kezét.

- Erről szó sem lehet! Ma nem bridgelünk. Az ilyen nagy eseményt pezsgővel szokás megünnepelni!

- Úgy van! - helyeselték a többiek.

- És pedig annál inkább - tette hozzá Péter -, mert ma van Mártának is a nevenapja!

Újabb lelkes éljenzés és gratulációk. Bárány doktor felemelt kézzel jelezte, hogy fontos mondanivalója van.

- Gyerekek - mondotta - van egy remek ötletem! Menjünk az Alhambrába! Nézzük meg ezt az agyonreklámozott csodatáncosnőt... valami Belle Odette! Az Alhambrának különben is mindig nagyszerű műsora van... csapjunk egy görbe éjszakát!

- Angyal vagy! - kiáltotta Cser és megölelte barátját.

- Isteni ötlet! - lelkesedett Dénesné és nyomban szemrehányóan fordult az urához: neked sohasem jutna eszedbe ilyen nagyszerű idea, te vén medve!

- No, mit szólsz hozzá? - kérdezte csillogó szemmel Péter a feleségétől.

Mártának elállt a szívverése, úgy megrémült, mikor Bárány indítványát meghallotta. Micsoda kínos és végzetes kapcsolódása a véletlennek! A felhőtlen boldogság egére mintha hirtelen vihar fellegek szálltak volna. Már kinyitotta a száját, már tiltakozni akart, de körülötte úgy újjongott, örült mindenki az ötletnek... Mit mondjon? Mivel indokolja, hogy más véleményen van? De mégsem lehet szó nélkül hagyni...

- Én jobban szeretnék a Grillbe menni! - mondotta és a hangja kényszeredett, gyáva és meggyőződés nélküli volt.

Ketten is rácsaptak egyszerre.

- Te vagy az ünnepelt, neked nincsen beleszólásod abba, hogy hová viszünk! - nevetett Dénesné. És bizalmas szemhunyorítással hozzátette: ne rontsd az urak örömét, ha meg akarják nézni a szép Odettet!

- Az Alhambrában van a legjobb néger jazz és ma táncolni fogunk! - mondotta ellentmondást nem tűrő hangon Bárány dr.

Márta még a férjére nézett. Reménykedve, hogy talán megsejt valamit, észreveszi, mennyire képtelenség ez az ötlet. De Cser már nem is volt a szobában. A hálósobába sietett felhúzni a szmokingját.

Fél óra múlva az egész társaság bevonult az Alhambrába.

III.

Edna cigarettára gyújtott és elnyújtózott elegáns öltözőjének egyik karosszékében. Még csak félegy volt, az ő számára körülbelül fél kettőkor került a sor. Szándékosan jött ennyire korán, egy kissé tanulmányozni akarta új környezetét. Keserű, fanyar hangulatban volt. Unottan fogadta az igazgató bókjait, a szokásos virágkosarat, amellyel várták, nem vett tudomást a kolléganők irigy pillantásairól..

- Olyan egyforma mindenütt a világ! - gondolta magában és a mennyezet felé fújta a füstöt. - Ez a céltalan fényes rohanás, mint egy csillaghullás! - rémlett át agyán hirtelenül. - A Csillag rohan, szikrázik és egyszer csak szétrobban valahol, megsemmisül, belevész a semmiségbe! Ez lesz az én végem is!...

Micsoda élet ez? Ezek a rövid ideig tartó vendéjátékok, a mindig felbukkanó új arcok, a napok alatt kiforrósuló új szerelmek, a vallomások, ostromok, a fenyegetések, átkok... Micsoda ellenszenves és utálatos koncert!

És mennyire irigylik! Görnyedve hajbókolnak előtte a tőzsde rettegett Napoleonjai, a diplomaták, iparbárok, arisztokraták.

Innen indult el Budapestről és öt év után a pálya visszaivelt kiindulási pontjához. A nap egy esztendő alatt futja be pályáját, de vannak bolygók, melyek évtizedekig, sőt évszázadokig rohannak, amíg visszaérkeznek kiindulási helyükhöz. Nála öt évig tartott.

Az ajtón halkán kopogtak. Sovány, különös férfi lépett be, kínosan elegáns londoni szmokingban, a haja erősen szürke, a tartásában furcsa fáradtság, mintha esztendők végtelenjébe sűrűsödött, végnélküli vándor út lenne mögötte.

- Smidt! - kiáltotta meglepetten Edna és ahogyan ezt mondta, a hangjában bosszúság, de egy kis részvét is csendült. - Már azt hittem, elveszett! - tette hozzá némi gúnnyal - Madridban és Rómában nem volt szerencsém!

- Beteg voltam, egy nizzai szanatóriumban kezeltek - az idegeim! De eljöttem abban a pillanatban, mikor megint lábra álltam!

- Kedves John - mondta Edna meghatva - maga igazán jó fiú. Három év óta az egyetlen szilárd pont életemben, aki híven követ, bárhová megyek. De mi célja van ennek, mondja? Hiszen jól tudja... sohasem fogom szeretni! Én senkit sem szeretek!

John Smidt még csak nem is válaszolt. Három év alatt hányszor hallotta ezt mindenféle hangszerelemben és micsoda helyeken! Newyorkban az Astória-szállodában, Nizzában a kaszinó parkjában, San Remóban a pálmakertben, Londonban a Colosseum öltözőjében... végtelen ligetek, tengerpartok és szállodai hallok parfümös keretében... Olyan volt ez a szegény, tépett férfi, mint azok a kis csigák, amelyek nagy halakhoz tapadva, csak vitetik magukat a végtelen vizeken. Őt már elsodorta az élet... ez még hat év előtt történt... londoni szabómester volt, divatkirály, hozzájártak a legelőkelőbb gavallérok és közöttük Archibald Dixon is, az aranyifjúság királya... Már ezekkel tartozott Dixon és akkor egy napon bemutatta a húgát... Marynek hívták és olyan szép volt, mint a legszebb amerikai filmsztár. Lordok lehettek volna boldogok, ha ilyen gyönyörű lányt vehettek volna feleségül. Fényességgel telt meg John Smidt szalónja, amikor Mary belépett. A derék szabómester csak szédült és alig mert hinni a szemének, fülének, mert Mary csupa kedvesség, mosoly volt és folyton hozzá beszélt. Azután kiderült, hogy Dixon hajlandó hozzáadni a húgát. Persze, neki akkor már háza volt, igen tekintélyes vagyona; Dixon és húga elnézte, hogy csak egyszerű szabómester...

A házasságuk! Smidt mámoros volt a boldogságtól, megőrült a szerelemtől és büszkeségtől, hogy London egyik legelőkelőbb családjának világszép lányát vezeti az oltárhoz. Két kézzel szórta a pénzt. Rendezte Dixon-család tekintélyes adósságát... azután...

Egy szép napon, oh, nem sok hónap mult el az esküvő után, rájött, hogy a felesége megcsalja. Megcsalja már a házasságuk első napja óta. Rettenetesen érte ez a felfedezés. Revolverrel rálőtt az asszonyra. A golyók célt tévesztettek. Csunya társadalmi botrány támadt. Smidt élete összeomlott, nem tudott tovább dolgozni, bezárta a ruhaszalont, pénzzé tette üzletét, árúkészletét, palotáját és elkezdett utazni. Céltalanul bolyongott a világon, nem tartozott senkihez, maga sem tudta, mit akar és mit remél? Már három éve utazott óceánjárókon és expresszvonatokon, egyre elviselhetetlenebb életuntság gyötörte és már nyilvánvaló volt, hogy előbb-utóbb egy adag halálos morfiumot fog az ereibe fecskendezni. Ekkor történt, hogy egy este - akkor éppen New Yorban járt, - egy este az Alcansar-revüt nézte végig és meglátta Ednát. Két héttel később Detroitban találkozott vele. Azután Csikágóban. Egy hónappal utóbb Cannesban. Eleinte véletlenek voltak ezek a találkozások. Azután szándékosak. Smidt most már tudatosan utazott mindig Edna után. Izgatta sorsuknak közössége. Két ember, aki örökké bújdosik, akiknek sehol nincsen otthonuk. Ednának is feltűnt a sápadt férfi, aki kifogástalan eleganciával, gomblyukában fehér szegfüvel minden este feltűnt az egyik páholyban... A világ minden városában, bárhová ment. Már félt tőle. Idegesítette a névtelen vágy, amely a sötét szemekből feléje sugárzott.

Tudni akarta, hogy kicsoda rejtélyes üldözője? És így tulajdonképpen ő volt az, aki az ismeretséget kereste. Smidt őszintén kitérte életét és Edna valami gúnyos kárörömöt érzett. Jól esett neki, hogy mások életébe is belegázoltak, hogy a szerelemnek más mártirja is van. És egy kissé megvetette Smidtet. Milyen szomorú emberroncs lett. Szánandó hajótörött. Ő bezzeg nem mutatja meg senkinek, hogy összezúzták a hitét, megsebeztek a büszkeségét, kifosztották a szívét.

- Bolond ember - mondotta Smidtnak, - hogyan lehet örökös gyászt hordani egy méltatlan nő miatt? Ez csak betegség, rögeszme! Az okos és egészséges ember nem lesz a szerelem rabszolgájává. Itt vagyok én... sebezhetetlen és elérhetetlen. Nékem senki sem kell és ezért tudok mindent elérni, ezért hever mindenki a lábam előtt...

De Smidtet nem zavarta az ilyen beszéd. Azt mondta, hogy ők ketten sorstestvérek és hogy aki számkivetette a szerelemnek, egy hajszállal sem szánandóbb, mint az, aki még sohasem ízlelte annak fájdalmas gyönyörűségét. Az ő tragédiájuk nagyon hasonló és ezért barátok kell, hogy maradjanak.

A barátságot elfogadta Edna, jó volt a nagy idegenben, a körötte süvöltő forró siroccóban ez a kedves, tiszta lelkű, rajongó ember, aki néma féltékenységgel és magába roskadással nézte, ha Edna királyi gavallérok karján lejtett be autójába, vagy valamelyik lukszus-szálloda ötórás teáján csillogtatta meg ismeretlen urak társaságában pazar eleganciáját. Rajzottak körülötte a férfiak, dühös féltékenységgel marták el egymást, ajándékokkal szédítették és Smidt csak állt a háttérben, örök szivarjával a szájában, végtelen szomorúságokba merülve. Csak állt és várta a csodát, a választ a százszor megismételt kérésre: legyen a feleségem Edna!

Maga sem tudta, hogy miért akarta babonás makacssággal feleségül venni Ednát. Ezt a szívtelen, hideg, körülrajongott nőt, aki kegyetlenül és cinikusan taposott végig a férfiakon. Valahogyan a lelke mélyén érezte, hogy mindez csak hazugság, Edna egészen más. Olyan, amilyennek táncában mutatja magát. Smidt ezerszer látta már ezt a táncot... az áruló, őszinte mozdulatokat, a fájdalmas vágyakat, a könnyes panaszt, kétségbeesését, ami ezekből kijajdult, a kislányszerű rajongást, a szerelem utáni olthatatlan vágyat, a meghamisított élet feletti vezeklést...

Mindezt csalhatatlanul érezte Smidt és csak követte makacsul Ednát.

Edna félt tőle. Hiába tagadta, nagy hatással volt rá Smidt néma imádata, fürkésző és lelkébe látó szeme. Tudta, hogy hiába hazudik, ez a férfi mindent tud és dühös volt, hogy nem hiszi el gonoszságát és szívtelenségét, hogy sejtí élethazugságának igazi okát.

- Ide rossz helyre jött, a legrosszabb városba, kedves barátom... Menjen Bécsbe, várjon meg ott. Egy hónap múlva ott leszek...

Smidt bólintott.

- Tudom... mondta... maga innen indult el Budapestről. Itt történhetett az a titok, amelyről hallgat, amely miatt még mindig szenved...

Edna büszkén kapta fel fejét:

- Megtiltom, hogy erről beszéljen. Erre nem hatalmaztam fel! Semmi köze az életemhez!

Smidt szomorúan nézett rá:

- Még mindig szereti?

- Kicsodát? - kérdezte rémülten Edna.

- Azt a férfit... aki miatt mindez történt! Ha nem szeretné, akkor nem lenne már ennyire ingerlékeny, akkor már régen elcsendesült volt magában is a vihar, mint bennem!

Edna úgy érezte, mintha villámcsapás érte volna. Ezek az egyszerű szavak iszonyú mélységeket világítottak meg előtte. Igaza van Smidtnak... még mindig szereti... még mindig eleven a tűz, amely akkor lobogott benne!

- Megőrült! - kiáltotta hevesen. - Én senkitsem szeretek. De hát igen... csakugyan van valaki, akivel le kell zárnom életemnek ezt a nagy, nyílt számláját... És ez itt fog megtörténni Pesten. Ne féltsen engem. Nekem semmi bajom nem lesz. Épen és jókedvűen fogok kikerülni ebből a harcból. Talán kigyógyulva barátom és akkor új élet kezdődhet...

Az ügyelő csengetett. Edna felugrott és kisietett az öltözőből.

Smidt lassú, fáradt léptekkel követte.

IV.

A mulató tikkadt légkörében a jazztól, tánctól és percenkint váltakozó fényhatástól kábult emberek felzaklatott idegekkel nyúltak a pezsgős poharak után. A férfiak mintegy belefulladásra a női dekoltázsok pazar erotikus erdőibe, szultáni kedvteléssel nézték a táncosnőket és mindenki igyekezett elfogni egy hangulatos hangfoszlányt, amelynek érzelmes rongyába kapaszkodva, szomszédnője fülébe dudolta ébredező vágyait.

Cser Péter elégedetlen volt. Sehogysem tetszett neki, hogy Márta nem akar amúgy Isten igazában felderülni. Pedig szegény asszony nagyon erőltette a dolgot, folyton mosolygott, úgy tett, mintha minden nagyon tetszene neki, de a férj gyakorlott szeme észrevette, hogy mennyi ebben a kényszeredettség és hogy az asszony szórakozott.

- Nem tudom, mi a bajod! - mondotta sértődötten. - Régen volt olyan nagyszerű napom, mint ma és éppen te nem tudod osztani a jókedvetem!

- De szívem - mondotta kétségbeesetten Márta - hiszen kitűnően érzem magamat!

- Hagyjuk otthonra a családi jeleneteket! - kiáltotta tréfásan Bárány dr. és felemelte pezsgős poharát. - Minden érvelésnél többet ér egy pohár pezsgő. Szavamat adom, hogy az ötödik pohár érvének súlya alatt kitűnő Mártánk már egyenesen viharzani fog a jókedvtől.

Ittak és Dénes táncra kérte Mártát. Bárány Dénesnét vitte a parkettre.

Ugy látszik, hogy Bárány doktor kitűnő jósnak bizonyult. Márta kedve csakugyan rohamosan, sőt majdnem gyanusan javult. Mintha a kétségbeesés hajszozná, úgy ivott és hangosan nevetett, táncra kérte az urát és nyilvánosan megsókolta.

- Most még csak az kell, hogy sírva fakadjon! - nevetett Bárány és a mulatás tökéletesen sikerült!

Közben már folyt a mulató műsora. Artista táncosok görnyedtek hidakba, szaltókat ugrottak, emelgették egymást, cigánykereket vetettek és a táncosnők kifogyhatatlan ötletességgel oldották meg azt a problémát, miképpen öltsenek magukra különböző jelmezeket úgy, hogy azért mégis meztelenek maradjanak. Voltak néger énekesek is, a néger nők feltűnően szép, csengő hangon énekeltek és káprázatos technikával mozgatták alsó és felső törzsüket, azzal a boszorkányos ősi virtuozitással és érzékiséggel, amelyet csak a színes bőrűek tudnak.

A nagy attrakció azonban csak a műsor legvégén következett.

Odette száma előtt bevezető zenét játszottak és a teremben különböző hangulatvilágítási futamokat játszott a világítómeister. Mártának olyan szívdobogása volt, hogy majdnem rosszul lett. Egyetlen vigasza az volt, hogy a termet végül is meglehetősen elsötétítették, csak néhány vörös lámpa égett.

Márta szándékosan a páholy háttérébe húzódott és a pezsgő mellé ajándékozott papírlegyezőt az arca elé tartotta.

- Lehetetlen, hogy megismerjen! - gondolta.

Tapsvihar. A háttérből reflektorfény hullott egy meztelen testre, amelynek szoborszerű tökéletessége vakmerően és dölyfösen dobbant a parkettre. Néhány gyöngyfüzér folyta csak körül, gyengéden és áhitattal, mint egy eleven ékszert. Gyújtó és vakmerő tánc volt, borzongató, amelyből a démoniség félelmetessége izzott. Művészet volt, de egyben az indulatok féktelen gyujtogatása, amely elfojtotta a lélekzetet, lenyüggött és mint egy súlyos érzéki párfőm, tikkasztotta el a nézőket.

Egyszerre világossá lett, hogy miért tudja ez a nő az egész világot lábba hozni, miért viharzik körülötte annyi gyötrelmes szenvedély. Olyan volt ott a parketten a mozdulatok kígyózó vonaglásában, a párducos, kéjes nyujtódzásban és a finálé őrjöngő, gyilkos tempójában, mikor valósággal a levegőbe szökött és körülröpülte a termet lobogó vörös hajjal, villogó fehér fogakkal és támadásra meredt hosszú, vékony ujjakkal... olyan volt, mint a felszabadult és minden féket levett vágy, a vad és pusztító férfivégzet.

A teremben szinte kísérteties csend támadt. A férfiak és nők úgy ültek, mintha hipnotizáltak volna őket. Minden nőben félelem döbrent, mintha csatát veszített volna és a velük lévő férfiakat nézték, akik leplezetlen csodálkozással, szinte elbűvölten csodálták a táncot.

Azután hirtelen kigyulladtak a lámpák. Edna virágos köpenyt borított magára és arcára hideg mosoly szökött. Így még izgatóbb volt, a csupa tűz tánc után ez a jeges, megközelíthetetlen királynő. Mintha alattvalói felett tartana szemlét, úgy hordozta körül tekintetét az őrjöngő tapsokban eszmélő közönségen. Azután hirtelen megállt. Mintha villámcsapás érte volna. Megrezsent. Alig tartott a másodperc egy tized részéig. Két szem találkozott, két megdöbrent, rettenetes pillantás. Iszonyú dráma volt ez, melyet senkisem vett észre. Csak ők ketten, akikre tartozott...

Bárány dr. azt mondta, hogy ez remek, ilyen szenzációs szám még nem volt Budapesten. Dénesné úgy vélte, hogy ilyen túlságosan szép nő nincs is a világon, a Belle Odette bizonyára tökéletesen van festve, azután a hatásvilágítás raffinériája is emeli az optikai csalódást. De a termete tökéletes és a tánca klasszikus. Persze, az efféle nőket csak a parketten szabad megnézni. Isten őrizz tőlük a valóságban! Szívtelen, önző teremtések!

Dénes nevetett.

- Ne erőlködj Gizi - mondotta kedélyesen. - Máris olyan vádbeszédet tartasz, mintha féltékeny lennél és engem akarnál kiábrándítani! Sajnos, nem vagyok elég gazdag önagyságához!

Cser Péteren valami furcsa élénkség és zavar vett erőt, mindenki iránt egyszerre túlzott figyelmes lett, mint az olyan ember, aki fél, hogy észreveszik, hogy valójában mire gondol, mi foglalkoztatja és gyorsan a szavak, mosolyok, mozdulatok mögé rejtődzik. Cigaretta és pezsgőt kínált, virágot vett a feleségének, aki mintha felderült volna. Márta táncolni hívta férjét, aki kedves szavakat suttogott a fülébe. Azután megkezdődött a hólabdadobálás, minden felől bombázták egymást a kis papírlabdákkal és röptek a vékony, színes szerpentin-szalagok. Márta most már Dénessel táncolt, Bárány pedig Dénesnével tangózott. Cser néhány percig egyedül maradt a páholyban. Szüksége volt erre a rövid magányra, érezte, hogy nem bírja már sokáig a szörnyű erőlködést, mellyel nyugalma próbálta megőrizni.

Meg sem lepődött, mikor a félhomályból a mulató egyik pincére lépett hozzá és diszkrétan egy kis papírszeletet csúsztatott a kezébe.

- A művésznő küldi! - mondotta és már el is tűnt újra a kárpitok mögött.

Péter kezében remegett a papírlap, a szeme szinte elhomályosult az izgalomtól.

Egy sor volt az egész.

«Még mindig szeretlek és... várlak!»

A férfi majdnem eszméletlenül hanyatlott hátra a fotólyban.

Ugyanakkor John Smidt már ismét Edna öltözőjén kopogott.

- Szabad remélnem... együtt vacsorázunk ma?

- Igen Johni, ma nagyszerű kedvem van... már régen éreztem magam ilyen kitünően!

- Oh... természetes! Ekkora siker után! Mindig meghódítja a várost, ahol fellép.

- És ma különösen nagy sikerem volt Johni! Olyan, amilyenre öt esztendeje vártam, amilyenről évek óta álmodom és amiért mind az történt, ami öt esztendő óta az életemet jelenti!

V.

A mesékben olvasunk varázslókról, akiknek érintésétől varangyosbékává változik a királyfi, károgó hollóvá a legszebb királykisasszony. Csak a lélek ismerői, az ideg orvosok tudják, hogy csakugyan lehetségesek az ilyen átváltozások, mikor az ember szinte percek alatt elveszti addigi énjét és új, önmaga előtt is idegen lényvé alakul. Kiderül, amit nem is tudott, hogy valahol, lelkének titokzatos mélyében mindig lesben állt az a másik ember, aki csak a kellő pillanatot várta, hogy ő vegye át az uralmat.

A boszorkánymesterek a legkülönbözőbb eszközökkel dolgoznak. Vannak, akik bűvös szavakat mormognak, mások varázsszerekkel érintik az áldozatot, soknál elég egy kézmozdulat.

Edna egy szelet papírra írt mondattal varázsolta el Cser Pétert.

Égette, mérgezte az a kis papír, melyet görcsösen összegyűrve csúsztatott a szék kárpitja alá. De hiába dobta el, mintha megtébolyodott volna, nem tudott többé másra gondolni, csak Ednára.

A házasság boldog három éve, a derűs otthon, a gyár szorgalmasan dolgozó szövőgépei most mind inogtak, mint egy rettentő orkánban.

- Talán részeg vagyok, fel vannak zaklatva az idegeim, majd megnyugszom! - igyekezett vigasztalni magát, de már tudta, hogy elsodorta a forró számum és egyre rajzottak agyában az izzó képek, a férfibüszkeség, hogy ez a világszép nő, megtestesítője minden szerelmi vágyának, őt szereti!

Most eszmélt arra, hogy mindig szerette Ednát, hogy ő volt életének nagy férfi győzelme, a bűn és a titok, amely fűszere minden forró kalandnak.

Márta!... Megindultan és gyengéden gondolt feleségére. Az áldott jó, drága teremtés, a bonyolalmaktól mentes, egyszerű, nemes lélek! Túlságosan jó, nem is érdemli meg... De ez a jóság, ez a nagy egyszerűség egyben hibája is. Cser Péter egyszerre úgy érezte, hogy ő bonyolult, kivételes, az átlagemberek fölé emelkedett férfi, akinek másféle szerelemhez van joga, mint ehhez a nyugodt, fantázia nélküli csókokhoz. Ma is, micsoda zsenialitással kötötte meg az új szerződést, még minden idegében ott tüzelt a győzelem láza. Az ilyen hatalmas teljesítmények jogot adnak ahhoz, hogy más életet éljen, mint a nyárspolgárok. Néki szüksége van a nagy izgalmakra, mert csak ezek tartják frissen képzelő erejét és fokozzák bátorságát, ruganyosságát.

Feleségét nézte, hogy milyen érdektelenül táncol Dénessel, milyen jelentéktelen szürke kis veréb ott a parketten, semmiben sem különbözik a körötte tipegő többi nyárspolgári nőtől, akiken látszik a zavar és a lámpaláz, hogy egyszer végre felvehették estélyi ruhájukat és mondénül mulatnak.

- Sohasem volt benne nagystílűség! - gondolta rosszkedvűen Péter. - De hát kitől is tanulhatta volna? Apjától, a meggazdagodott cipőkereskedőtől, vagy édesanyjától, akinek soha nem volt egy ízléses ruhája? A magamfajta embernek reprezentálnia kell - fűzte tovább gondolatait Péter, - akinek a jövedelme meghaladja az évi százezer pengőt, annak társadalmi kötelességei vannak és ha meg akarom tartani előkelő barátaimat, akik a nagyobb rendelésekhez juttatnak, nekem is úgy kell élnem, mint nekik! Már eddig is eleget gúnyoltak, hogy nem tartottam velük, amikor egy kis férfi mulatozásról volt szó... Egy ilyen nő, mint ez az Edna... Jobban megalapozza az ember tekintélyét, mint a legragyogóbb autó, vagy a legszebb belvárosi palota...

Márta visszatért a páholyba. Péter elragadóan kedves volt. Csak úgy patakzott belőle a sok bók. Már bűnösnek érezte magát, igyekezett minél sűrűbb álarcot vonni magára.

- Hogyan tetszett neked Odette? - kérdezte később Márta, mikor egymás mellett ültek az autóban, amely hazafelé vitte őket.

- Istenem... nagyon szép volt... már őszintén szólva el is felejtettem! Az ilyen produkcióknak csak addig van hatásuk, ameddig nézi őket az ember!...

Márta egy pillanatig habozott, hogy elmondja-e Odettel való délutáni találkozását? De azután arra gondolt, hogy kár ezt a témát tovább feszegetni. Szerencsésen túlestek a veszedelmesnek ígérkező estén. Legjobb napirendre térni felette.

VI.

John Smidt még sápadtabb és még soványabb volt, mikor délután öt felé bekopogott Ednához, aki csak a fürdőszobából kiabált ki, hogy még nincsen készen, várjon rá. Smidt nem ült le, idegesen járt fel és alá.

Jó húsz percig várákozott, Ednának úgy látszik nem volt sürgős a találkozás. Végre belépett. Kék selyem, legújabb amerikai modellű pizsama volt rajta, amelyeneket csak a filmsztárokon lehet látni.

- Halló Johni, mit jelent ez? - kérdezte szigorúan. - Ha jól tudom, csak estére beszéltük meg a találkozót?

- Beszélnem kellett magával Edna. Ugy érzem megfulladok, ha tovább hallgatok... Maga most Cser Pétert várja... mindennap öt várja már hetek óta ebben az időben...

Edna szigorúan nézte végig Johnt.

- Micsoda hang ez? Mi jogon von engem felelősségre?

- Ne beszéljen így velem Edna. Három éve vagyok a néma, alázatos kuttyája. Szó nélkül türtem minden szeszélyét... halkán és csendesen követtem, mint az árnyék... magához tartozom.

- Panaszodik? Nem vagyok a legjobb barátja?

- Mindent eltűrtem, mert tudtam, hogy más sem boldogabb mint én. Szenvedtem maga mellett, de elviselhető volt a helyzetem, mert tudtam, hogy ami őszinte szó, melegség van magában, azt nekem tartogatja... De most minden megváltozott. Ami most történik, az más...

- Ostobaságot beszél Johni!

- Az igazat mondom. Ismerem magát. Ez már nem játék, sokkal több annál. Szerelmes. Szereti Cser Pétert...

Edna gúnyosan mosolygott.

- Örült! Soha nem voltam nagyobb komédiás, mint most! Ezt a férfit gyűlölöm legjobban mindazok között, akikkel valaha is találkoztam!

De John makacsul rázta fejét.

- Nem igaz! Ez nem játék, így nem lehet komédiázni!

Edna hangja jéghideg lett.

- Megtiltom John, hogy a magánéletembe avatkozzon! Én nem hívtam magát és ha így viselkedik, kérem kell, hogy mielőbb utazzon vissza Londonba... Mi jogon féltékenykedik rám?

- Ezt meri kérdezni? Ilyen hidegen, fölényesen? Hát azt hiszi, hogy három év minden eseményét el lehet törölni egy kézmozdulattal?

- Semmisen történt!

Ellenségesen nézett farkasszemet a férfivel, aki olyan fölindultan és kétségbeesetten viszonzta ezt a tekintetet, hogy Edna kényelmetlenül és megzavarodva, engedékenyebbé változtatta hangját.

- No, azért nem kell ilyen csunyán nézni rám. Még megijeszt. Micsoda dolog ez öreg pajtás?

- Edna - válaszolta Smidt és a hangja rekedt volt az izgalomtól, - jól tudja, hogy a mi kapcsolatunk több mint barátság. Talán a szerelemnél is erősebb. Amikor találkoztunk, én talán már

csak a halált hajszoltam városból-városba járva. De az a találkozás... milyen furcsa volt. Két ember, aki azért rohan hazátlanul a világban, mert mindkettőt megcsalták, megcsúfolták. Ez a sorsközösség kapcsolt bennünket egymáshoz... Végtelen távlatokból rohantunk egymás felé, hogy egy éjszaka megtaláljuk egymást... Tudja, hogy feleségül akarom venni és csak azért nem beszélünk erről eddig, mert tiszteltem azt a különös, végzetes titkot, amely magát nem engedte megpihenni. Láttam, hogy magának még meg kell vívnia valahol, valakivel egy harcot és ameddig ez meg nem történt, addig hiába kérném, nem lesz a feleségem. Majd ha leszámolt, ha elfáradt... akkor fog hozzám menekülni. Én csak követtem és néztem, hogyan megy végig az éjszakákon, száz város ezernyi éjszakáján és gyujtja fel örök boldogtalanságra, meddő vágyakra a megőrzített férfiakat. Az én bosszúm is volt ez. Helyettem is maga fizetett. De most el akar árulni. Most egészen más, mint amilyennek eddig láttam. Most engem fenyeget a végzet, hogy az áldozata leszek... Ezt a férfit, nem úgy fogadja, mint a többiek... Szereti!

- Ha tudná Johni, hogy milyen távol van a igazságtól! Okos, drága kis Johni pajtásom... miért nem gondol arra, hogy talán éppen most érkeztem ahhoz a végső küzdelemhez... a leszámoláshoz!

John tágra nyílt szemmel nézett Ednára.

- Ő az? Miatta történt minden?

Edna megfogta a férfi kezét. Az ujjai görcsösen megvonaglottak.

- Ne kérdezzen Johni. Bizzon bennem és sajnáljon egy kicsit. Nagyon... nagyon nehéz ez a küzdelem.

És hirtelen sírni kezdett. Hisztériásan, idegesen, egész testében rázkódva. A férfi elképedve és megdöbbenve nézte. Most látta először gyengének.

- Edna - mondotta és az ajka megremegett - elég volt ebből a pokolból, jöjjön, menjünk innen! Olaszországban ismerek egy kis szigetet, ott van Sicilia közelében. Örök tavasz van, csendes, békés halászsok, narancsligetek és virágok. A legszebb pihenő két embernek, akik sokat szenvedtek és feledni akarnak. Már sokszor gondoltam arra, hogy mi ketten... egyszer...

Nem tudta befejezni, az izgalomtól majdnem elájult. Edna meghatva simogatta meg a fejét.

- Édes Johnim... köszönöm... talán egyszer csakugyan oda megyünk! De most ne beszéljünk erről... Most nagyon erősnek kell lennem...

És hirtelen mozdulattal megcsókolta a meglepett férfit, aki ujjongva akarta viszonzni a csókot. De Edna szelíden elhárította.

- Most menjen... Távozzon Johni és imádkozzon, hogy minél előbb csakugyan elmehessünk arra a szigetre. Hogy én még megpihenhessek életemben!

VII.

Cser Péterre nem lehetett ráismerni. Mintha kicserélték volna. A régebben nyugodt, udvarias ember türelmetlen, goromba, szórakozott lett, felborította a házi rendet, nem járt haza sem ebédre, sem vacsorára. Márta rémülten futott a házi orvosukhoz: doktor úr, nem tudom, mi történt az urammal. Rettentően ideges, nem lehet beszélni sem vele. A túlfeszített munka, hajnalban jár haza. Mindig rosszkedvű, indulatos...

A gyárban szintén nem értették, hogy mi történt a főnökkel? Napról-napra sápadtabb, fáradtabb lett, a legcsekélyebb dolog miatt ordított, fontos tárgyalásokat letelefonált, elhalasztotta az értekezleteket. A legváratlanabb időben felugrott íróasztala mellől, néha éppen egy mondat diktálása közepén és elhagyta a gyárépületet. Senkisémet tudta, hogy hová megy. Noha a kocsija a gyár udvarán állt, taksziba ült és azzal vitette el magát. Az aligazgatók és titkárok vállukat vonogatták:

- Bizonyára már megint valami új nagy üzleten dolgozik! - mondogatták.

Csak az öreg Csipetki morgott olyasfélével, hogy előbb ezt a legújabbat kellene megemészteni, mert úgy látszik, hogy az is megártott.

Legalább nyolc kilót fogyott ezekben a napokban Cser Péter. Érezte, hogy a romlásba rohan, de olyan volt, mint a kokainista: megtört minden ellenállása. Amikor ott állt szemtől-szemben Ednával, dadogott, lámpalázás volt mint egy kis diák.

- Milyen jó nálad! - mondotta és szemét behúnyva szívta be az egzotikus párfömöt, mellyel Edna szobáját tele permetezte.

- Milyen jó nálad! - mondta mégegyszer - és micsoda pokol. Miért büntetsz még mindig? Mit akarhatsz még? Hiszen látod, megtörten, bocsánatot kértem, vezeklek a múltért...

- Szavak Péter! Akkor is ilyen izzó szavakat mondtál... akkor is ennyi szenvedéllyel mondtad, hogy szeretsz! És elhagytál... Bujkáltál előlem. Letagadtad magad. Mennyit sírtam akkor! Hányszor akartam meghalni! Mit bántad te! Mikor már nagyon terhedre volt a sok sírásom, elutaztál! Miért legyek hát jó hozzád? Hogyan lehet mindezt elfelejteni?

- Megfizettél már Edna!... Néha három hét alatt többet lehet szenvedni, mint öt év alatt. Nézz rám. Valósággal roncs lettem. Lefogytam... nincs egy nyugodt pillanatom, mindig csak rád gondolok, téged kívántak. Ez az érett férfi szerelme, Edna, nem az ostoba, könnyelmű fiatalemberé, aki nem tudja felismerni a kincset, amely az övé lett... De látod, azért ez a szerelem mindig bennem élhetett... Sokszor gondoltam rád, Edna, szerettem volna tudni, hogy mi lett belőled? Visszaemlékeztem a hangod különös csengésére, furcsa kis nevetéseidre, a csókod tűzére. Csak így lehet, hogy mikor viszontláttalak, egy pillanat alatt lángra borult bennem minden.

- És ha azt mondanám Péter, hogy én sem felejtettelek el. Hogy szeretlek még ma is?

- Igen... ezt írtad arra a papírszeletre is... De hiszen ez nem igaz! Fizetni akarsz! Kínozni, meggyötörni. Hát megtörtént. Sz szenvedek... Mit tegyek? Kívánj akármit, teljesítem. Gazdag vagyok!

Edna gúnyosan mosolygott.

- Mit adhatnál te nekem? Mekkora összeget, amely előtt meghajolnék? Én gazdag és független vagyok. Egyenlő ellenfelek lettünk Péter.

- Ellenfelek? Hiszen azt mondod, hogy szeretsz! Mi célja ennek a játéknak Edna? Felejtsd el a multad...

- Igazad van. Hiszen én is a jövőnkéről akarok beszélni!

A férfi kínzottan és mégis reménykedve nézett a nőre, akinek arca most éppen olyan volt, mint a parketten, a vörös reflektorok fényében, mikor a vámpirtáncot lejtette.

Odasimult a férfihez, a lehelletét lehetett érezni.

- Igazán szeretsz? - kérdezte duruzsoló melegséggel.

- Miért kínozol? Miért kérdezed ezt? Mit tehetnék még, hogy elhidd végre!?

- Félek tőled Péter. Nékem olyan bizonyítékra van szükségem, amely erősebb, mint a mult emléke. Azt akarom, hogy ha most újra a tiéd leszek, többé sohase szakadhassunk el...

Pillanatnyi szünetet tartott, a két karja ráfonódott a férfi vállára.

- A feleséged akarok lenni!

Cser elsápadt.

- Ez lehetetlen... lehetetlen! - dadogta.

Abban a pillanatban a mosolygó, szerelmes arcocskája szinte eltorzult a gyűlölettől.

- Miért lehetetlen? Az nem volt lehetetlen, hogy engem elcsábítottál, feldúltad az életemet, a halálba kergetted az anyámat? Engem mindenből kifosztottál, ezt a másikat pedig még a válás apró tűszúrásaitól is meg akarod kímélni? Mi történik veled, ha elválsz? Fényes tartásdíjat biztosítasz neki, egy éven belül újra férjhez megy. Mit tudja az ilyen nyárspolgár asszony, hogy mi a nagy szenvedély és hogy te ki vagy! Micsoda nagyszerű férfi! Legfeljebb azt, hogy többet vagy kevesebbet keresel-e mint a többi társaságbeli ismerőstök és hogy abból hány ruhára telik! Mit ér az ilyen nő vértelen és fantáziátlan szerelme, amikor a legbizalmasabb együttlét perceiben sem tud másról beszélni, mint a háztartás ostoba epizódjairól. Nem érzed, milyen gyáva és nevetséges vagy a nyárspolgár szerepében? Hát mit akarsz te tulajdonképpen értem áldozni? Pénzt? Ezt jelenti ez a sok panaszod, ostromod, szenvedélyed, kétségbeesésed? Pénzt akarsz adni, mint bármelyik futó kalandra siető részeg fráter, aki nővel akarja fűszerezni a vacsoráját?... Köszönöm, most legalább színt vallottál. A régi vagy. Ugyanaz az önző, lelketlen kalandkergető, aki voltál. Menj és ne is jöjj többé hozzám. Gyűlöllek...

Cser megsemmisülten, mozdulásra képtelenül, magába görnyedve ült, befelé néző szemekkel és az életét nézte, amely mint egy film pergett most előtte. Láta, hogyan rohan a biztos romlásba és tudta, hogy képtelen megállni.

- Azt nem lehet, belehalna... - mormogta végső viaskodással.

Edna gúnyosan legyintett.

- No, milyen érzelmes lettél egyszerre. Ne féltsd Mártát. Jól ismerem. Osztálytársnőm volt. Éppen olyan egészségesen önző, mint te. Egyszerre hagytatok el. Amikor eltanácsoltak az iskolából, huszonnégy óra alatt elfelejtette, hogy azelőtt naponta sülve-főve együtt voltunk. Az elkényeztetett gazdag uriasasszony, akinek mindig rózsára volt vetve az ágya, soha a kis ujját sem kellett megmozdítania, ha valamit el akart érni és bizonyára téged is készen, teljes vőlegényi díszben tálaltak számára a házasságot közvetítő előkelő társaságbeli ismerősök. Nem fog a szíve megszakadni. Legfeljebb meg lesz sértve, hogy véle ilyen szégyen eshetik. Hogy őt el lehet hagyni egy másik nő kedvéért! Miattam, akit lenézett! Én pedig ragaszkodom ehhez. Nincs más megoldás Péter. Vagy én, vagy ő! Jól értsd meg. Én senkinek sem leszek a szeretője. Én minden férfit elpusztítok, aki ezzel a kívánsággal közelít felém, mert engem is

elpusztított az a férfi, aki azzá tett. Azt, ami történt, egyedül a világon te teheted jóvá. Csak tőled kaphatok teljes és tökéletes elégtételt. Azt akarom, hogy te vegyél feleségül. Ha ez nehézségekbe ütközik, annál inkább. Ha embereken kell átgázolni, családot, boldogságot feldúlni, hogy ez megvalósuljon, úgy még inkább! Ez szikla szilárd elhatározásom... ebben a kérdésben nem lehet sem vitatkozni, sem alkudozni!

Szép volt mint egy ópiumos álom, az alkonyatban a város felett. Az utcáról a boltajtók elé húzott vasfüggönyök dörgése hallatszott, mintha a világ minden üzletét lezárták volna, irodákat és hivatalokat, mert célját és értelmét veszítette minden. Csak ez volt már, ez a bíbor-ködökben izzó szenvedély, amely ráhullt Cser Péterre és elfojtotta lélekzetét, elszibbasztotta akaraterejét.

- Mitől félnél? - kérdezte már a győzelmi érzés biztonságával Edna. - Mellettem még nagyobb sikereid lesznek... irigyelni fognak és ne feledd, az én kezem mindenhová elér. Minden üzleti összeköttetést megszerzek neked... Te még nem tudod, hogy micsoda féktelen becsvágy lakik bennem. Ha férjem leszel, néked kell a leggazdagabbnak, leghatalmasabbnak lenned. Majd együtt dolgozunk!

Két tenyerébe fogta Péter fejét és csókolta.

- Csacsi! Attól félsz, aki szeret, aki naggyá akar tenni?

Úgy dolgozott, olyan csalhatatlan biztonsággal, mint egy hipnotizőr.

- Egy kis akaraterő Péter! - mondotta, mint aki már nem is kételkedik abban, hogy minden úgy lesz, ahogyan kifejezte. - Holnap ilyenkor már túl leszel mindenen. Ma este mindent szépen megmondasz a feleségednek. Az éjszaka elég hosszú, azalatt le lehet bonyolítani a szokásos sírógörcsöket és idegrohamokat. Te nem vagy túlságosan érzékeny ezekkel szemben... A délelőtt folyamán el lehet készíttetni a közjegyzővel az anyagi vonatkozású megállapodásokat. Ne törődj semmi kellemetlenséggel. Akármit mondanak, akárhogyan megrohamoznak a felhajsolt rokonok és barátok, te csak álld az ostromot és gondoldj arra, hogy délután hat órakor nálam leszel és hogy én szerelemmel várlak...

És mégegyszer megcsókolta.

Cser Péter felállt, a szeme fátyolos volt. Már szinte nem is látta Ednát, már a távoli harcokba zuhant, melyek várták és ebben a tompa kábulatban indult az ajtó felé. De a küszöbről még egyszer visszafordult:

- Szeretlek! - mondotta búcsúzóul, mint egy vallomást, melyben mindent összefoglalt.

VIII.

Sokáig bolyongott az utcákon. Közben kétszer is telefonált haza nyilvános telefonállomásokról, hogy ne várják, nagyon későre tud csak szabadulni, külföldi ügyfelekkel vacsorázik.

És egyre világosabban látta, hogy képtelen szemébe mondani feleségének a történeteket. Sokkal idegesebb volt, semhogy erre a közelharcra vállalkozhatott volna. Irtózott a botránytól, elképzelte a takszin érkező apósát és anyósát, az ájuldozó asszonyt és persze... a kis fiút, akit majd eléje ráncigáinak, aki sírni fog... Mintha meg akarná ölni őket! Mi történik? Tulajdonképpen semmi. Bőségesen fog róluk anyagilag gondoskodni. Túlzottan. Mintahogyan a rosszelkiismeretű emberek szokták, akik így akarják jóvátenni, amit vétkeztek. És a fiacskáját ezentúl is mindennap meg fogja nézni. Jó barátságban marad a feleségével is. Senkire sem haragszik. Kedvesebb, figyelmesebb, jobb lesz, mint valaha. Általános fizetésemeléssel lepi meg alkalmazottjait. Nem vét a légynek sem. Csak hagyják békében, ne avatkozzanak a legszemélyesebb magánügyébe, lássák be, hogy néki személyes élete is van, vágyai, érzései, melyekhez ragaszkodik. Borzasztó, hogy mennyire önzők, meg nem értők azok, akik az ember legközelebbi környezetében élnek. Elvárják, hogy teljes egészében testileg-lelkileg feláldozza magát nekik, felháborodnak, ha kiderül, hogy a maga személyére is mer gondolni, hogy a családtól elkülöníthető vágyai és tervei lehetnek... De hát mindezt nem lehet megmagyarázni, az emberek rabjaik a beléjük idegzett erkölcsi parancsoknak, nem mernek szembeszállni a közvéleménnyel... Egy kávéházba ment. Nem is tudta biztosan, hogy a város melyik részében jár. Fáradt volt. Szeretett volna már túl lenni a dolgon, a levelen, amelyet írni fog. Igen, ez a legjobb. A levélben jobban meg lehet mindent magyarázni, nem szakítják félbe az embert, meg lehet fontolni a szavakat, el lehet hallgatni a kínos részleteket, nem faggatják kellemetlen kérdésekkel...

Drága Mártám! Te olyan okos, megértő, drága asszony vagy, különb és jobb mint mások, egyedül te fogod megérteni, ha azt mondom: nem tudok többé hazamenni, az én életem más vágányra siklott...

Hülyeség! - mormogta dühösen. Agyondicsérem és azt írom, hogy el akarom hagyni.

Eltépte és új levélbe kezdett.

Kedves Mártám! Már régen szerettem volna veled nagyon komoly dolgokról beszélni, de mindig halogattam, kímélni akartam érzékenységedet. Az utóbbi hetekben gyakran kérdezted, hogy mi bajom van? Most megmondom. Felismertem az igazságot, hogy mi ketten nem illünk egymáshoz! Ne rémülj meg, ne ijedezz és ne haragudj, olvasd nyugodtan végig leveletem, megpróbálom ezt neked magyarázni...

Valaki megérintette Péter karját.

- Bocsánat uram! - mondotta németül.

Péter felpillantott. Egy ismeretlen elegáns férfi állt előtte.

- Bocsásson meg, hogy megzavartam - ismételte az ismeretlen, - de már órák hosszat követem, sürgősen beszélnem kell önnel.

- Mit kíván? - kérdezte Péter meglepetten.

- Ön egy hölgytől jön... egy hölgytől, akit én igen jól ismerek és akihez évek óta benső érzelmi szálak fűznek.

- Kicsoda ön? - sápadt el Péter.

- A nevem? Smidt!

- Mi köze van önnek Odettehez?

- Az enyém...

- Hazudik! - kiáltotta szikrázó szemmel Péter. A keze ökölbe szorult.

- Az enyém! - ismételte keményen Smidt. - Én annak tartom és senkinek sem engedem őt. Évek óta kísérem az egész világon keresztül... Most ön el akarja venni tőlem. Nem vagyok orgyilokkal dolgozó szpadaszin. Szentől-szembe mondom: vigyázzon, ne zavarja az én köreimet. Parancsolom: tűnjön el!

- Megőrült? Azt akarja, hogy rendőrkézre juttassam?

- Nincs tanúja, mindent letagadok. Egyébként már végeztünk is. Jól jegyezze meg: Odette soha... sohasem lesz az öné! Vonuljon önként vissza. Ne hívja ki a végzetét!

- Fenyegyet? Azt hiszi, megijedek öntől? Gyávának gondol?

Smidt vállat vont.

- A józanság nem gyávaság. Jó éjszakát!

Meghajolt és eltűnt. A kávéház ajtajából még egyszer visszanézett. Most tökéletesen Luciferhez volt hasonló.

Péter tombolni tudott volna dühében. Ez a találkozás egyszerre felrázta ernyedte kábulatából, amelybe belezuhant. Csupa frissesség, szikrázó energia feszült benne. Egy perc alatt megírta Mártának a levelet. Ezt expressz elküldi. Nem. Boyt hozat. Félóra múlva már ott lesz az asszony kezében. Csak minél gyorsabban és határozottabban. Majd tisztázzuk ennek a Smidt úrnak a szerepét is. Ez az élő csontváz, úgy látszik, féltékeny. Edna még csak nem is beszélt róla. Nyilvánvaló, hogy egyoldalú szerelem, különben Smidt úr nem lenne féltékeny, nem fenyegetőzne...

Elküldte a levelet, azután taksziba vágta magát és az Alhambrába hajtatott. Ha símán mennek, még Edna száma előtt odaér.

IX.

Edna a késő délutáni órákban ébredt. A szobapincér értesítette, hogy napközben egy úr többször kereste telefonon. A portásnál levelet is hagyott.

- A százkilences? - kérdezte Edna.

- Nem ment el. Egész nap itthon volt.

Edna szája idegesen rándult.

- Már felkelt?

- Igen. Megreggelizett a hallban és visszament a szobájába.

- Köszönöm. Kérem, küldesse fel a levelet.

A pincér kisietett, Edna lassú mozdulatokkal öltözködni kezdett.

A telefon berregett.

- Halló, jó reggelt Edna! Láttam, amikor a pincér kiment...

- Leskelődött?

- Éppen akkor léptem a folyosóra, mikor kinyitotta az ajtaját.

- Unom a viselkedését John.

- Szeretem!

- Megőrült? Telefonon vall szerelmet?

- Mikor mehetek át?

- Ma délután egyáltalában nem. Ha nem akar mindent elrontani Johni, viselkedjen okosabban. Üljön kocsiba, vesse magát a budai hegyekbe. Uzsonnázzon a János-hegyen és találkozzunk este az Alhambrában.

- Azért küld el, mert útjában vagyok. Megint kettesben akar maradni Cser Péterrel.

- Nem tartozom felelősséggel. Szabad vagyok.

- Mit gyötör? Mért hajszol valami örültségbe?...

Olyan kétségbeesett volt a hangja, hogy Edna megijedt.

- Micsoda beszéd ez Johni. Nem érti, hogy nekem fizetnem kell és nem tudok tovább síklani leszámolás nélkül a dolgok felett, mint ahogyan maga tette! Bizalom Johnikám! Még néhány hét... igazán nem számít annyi esztendő után és ígérem, elmegyünk arra a kis olasz szigetre!

- Edna, ne játszon velem...

A hangja tikkadt, száraz volt az izgalomtól.

- Komolyan beszéltem Johni. És most tegye le szépen a kagylót és öt perc múlva nem szabad már a szállodában lennie, különben két napig nem állok szóba magával. Értette?

A horogra akasztotta a hallgatót és végigsimította a homlokát. Ez a beszélgetés meglehetősen kimerítette. Határozottan terhére kezdett lenni Smidt. Most minden idegére szüksége volt, halálos, nagy játékot folytatott Cserrel és ez a buta, szerelmes John még mindent elronthat ostoba féltékenységgel.

Az ajtón kopogtak. A pincér hozta a levelet.

Ideges, ceruzával írt szavak:

- Drágám, reggel óta érted harcolok. Ügyvédek, közjegyző, após, anyós, családi viharok... majdnem beleőrülök. Alig várom, hogy lássalak, csak ez adhat erőt, hogy folytassam a harcot. Ha felébredsz, telefonálj azonnal 234-56 alá. Egy barátom lakása. Ott várom üzenetedet, Péter.

Győzelmes mosoly suhant át ajkán és letárcsázta a számot. Cser azonnal jelentkezett. Nyilvánvaló volt, hogy már remegve leshette a telefont.

- Te vagy? - kiáltotta izgatottan. - Végre! Irigylem az idegeidet Edna! Nyugodtan tudsz aludni, mialatt én majdnem beleőrülök a rengeteg kellemetlenségbe... Nagyon kell, hogy szeresselek, ha így tudok harcolni érted. De éreznem kell, hogy mellettem vagy...

- Félóra múlva idejöhetsz, addigra elkészülök. Csak most nyitottam ki a szemem és az első mozdulatom a telefon volt, hogy halljam a hangodat. Bátorság és nyugalom Péter, ne törődj azzal, hogy mivel tömik tele a füledet, csak arra gondold, hogy mindez csak átmeneti kellemetlenség és azután jön az új élet...

- Mi van Smidttel?

- Számúztam a budai hegyek közé. Nagyon leszidtam, amiért tegnap utánad ment a kávéházba. Most nagyon csendes és alázatos. Egyébként elhatároztam, hogy végleg útilaput kötök a lába alá.

- Félek, hogy veszedelmesebb ember, mint gondolod. Nem lesz könnyű dolog!

- Csak bízzad rám. Nagy gyakorlatom van abban, hogyan kell megszabadulnom felesleges emberektől. Ne törődj még ezzel is szegény barátom. Van néked enélkül is elég harcod. Csak azt mondd: szeretsz?

- Imádlak!

- Én is! A viszontlátásra! Félóra múlva!

Letette a hallgatót és megfordult. De ugyanakkor arcára fagyott a mosoly. Egy nő állt vele szemben, akinek látogatására egyáltalában nem számított. Fogalma sem volt, hogy mikor léphetett a szobába, észrevétlenül surranhatott be, miközben telefonált.

- Márta! - mondotta megdöbbenve.

- Befejezted? - kérdezte Cserné. - Akkor, ha úgy tetszik, most mi ketten beszéljünk!

- Nekem semmi beszélni valóm nincsen veled! - mondotta hidegen Edna, aki már teljesen visszanyerte fölényét és hidegvérét.

- De nekem van. Hetek óta nagyon súlyos és komoly mondanivalóm van, Edna. Talán már előbb is eljöttem volna hozzád, de tegnap estig még nem voltam bizonyos abban, hogy csakugyan rólad van szó. Hogy te vagy az, aki elvette a férjemet, a gyermekem atyját!

- Tévedés édes Márta, szeretett osztálytársnőm. Nem én vettem el az uradat, hanem te az enyémet. A férjed volt az, aki miatt az én tragédiám elindult, aki elcsábított és cinikusan elhagyott... Azután jöttél te, a kifogástalanul korrekt, gazdag urilány, aki az iskolában is mindig mindent jobban tudtál mint én, jelesekre feleltél, rendben voltak a házi feladataid, melyeket az angol és német guvernántok készítettek el és szépen, símán, nyugodtan megkaparintottad azt a férfit, akihez a világon egyedül nekem volt jogom!

- Nagyon sajnálom Edna, hogy ennyire vak és igazságtalan vagy. Hát mit tehettem én minderről? Honnan tudhattam, hogy Péter valaha is ismert téged?

- Hát most tudod. És azt is tudod, hogy én soha nem mondok le róla!

- Szereted?

- Ez mellékes! Az a fontos, hogy erősebb vagyok mint te! Végre! Én vagyok az erősebb! Érted, hogy micsoda elégtétel ez nekem?

- Miért gyűlölsz ennyire Edna? Hiszen ma már mindened megvan! Miért nem örülsz annak, hogy tehetséges vagy, gazdag, világhírű és hogy mindezt a magad erejéből verekedted ki. Én semmit sem értem el, csak egy gondtalan polgári jólétet, a csendes otthont. Ezt akarod elvenni, te, akinek az egész világ a lábad előtt hever? Mert neked a bosszú is kell. Csak akkor élvezed a sikert, ha mások hulláira építed.

- És ki törődött velem? Ki állt mellettem, azokon a szörnyű éjszakákon, mikor meg akartam ölni magamat... Az anyám temetése napján, mikor egészen egyedül maradtam?... Ez a nagy gyönyörűség! Fizetni! Menj! Kár minden szóért. Nem érdekel. Hiába próbálkoznál drámai jelenetekkel. Engem semmisem hat meg.

- Tudom. Aki ilyen gonoszságra képes mint te, annak nem lehet lelke, attól nem kérhetek belátást...

- És fenyegetni se próbálj. Ne kezdj most azzal rémíteni, hogy a rendőrséghez fordulsz, kiutasíttatsz Budapestről, botrányt okozol... Mindezzel megkéstél... A férjed mellém fog állni. Ha elutazom, utánam jön. Itt hagyja a gyárat és itt hagy téged. A botrány csak reklám az én foglalkozásomnál. Már jó egynéhányat átéltem... Amint látod, kitűnő egészségben vagyok. Ellenben a botrányok férfi hősei ezt nem mind mondhatnák el magukról. Egy-kettő már egyáltalában nem tudná kinyitni a száját, mert behalt... Ezt ne feledd Márta. A férfiak, különösen az olyanok mint Péter, akiknek az idegeik egy kissé megrongálódtak és akikre nagyon váratlanul szakadt a szenvedély, akik túlsokáig éltek izgalommentes családi körben... nagyon könnyen ragadtatják magukat végzetes ostobaságra. Nem ajánlom, hogy Pétert is belehajszold effélébe...

- Szörnyeteg! - mondotta iszonyodva Márta.

Edna vállat vont.

- Érzéketlen vagyok szavakkal szemben.

- Ha még szeretnéd - mondotta halkán Márta - ha tudnám, hogy boldoggá teszed, akkor talán le tudnék mondani róla, átadnám neked. De gyűlölöd, a hatalmadba akarod ejteni, hogy gyötörd, kínozd, gyönyörködj a szenvedéseiben. Hát ezt nem engedem, ezt nem hagyom.

Edna gonoszul nevetett.

- Hát csak próbáld meg visszatartani! Néhány perc múlva itt lesz. Tedd próbára, hogy kettőnk közül melyiket fogja választani. De igazán felesleges az ilyen grand guignol-jelenet. Minek a kulisszahasogatás, hisztériás rohamok, ájuldozások és az elkerülhetetlen szégyen. Ezt megtakaríthatod. Ha józanul gondolkodnál, beláthatnád, hogy mennyivel elegánsabb lett volna, ha fölényt színelve, hidegen és megvetően tértél volna napirendre a dolgok felett. Ha azt mondtad volna, hogy azért sem mutatod meg nekem, hogy vesztettél és fáj neked a dolog. De ehhez természetesen nem vagy eléggé erős. Az elkényeztetett gazdag uriaszony, aki megszokta, hogy ezüsttálcán szolgálják ki minden szeszélyét, csak sóhajtozni és pityeregni tud, összetett kézzel rimánkodni és jajveszékelné, amikor bajba kerül.

- És ha nem így lenne? - kérdezte különös hangon Márta. A szemében furcsa tűz villant.

Edna meghökkenve nézett rá, azután fölényes mozdulattal intett.

- No elég volt! Únlak! Takarodj!

- Eszembe sincsen! Nem megyek és te se mozdulj, ha kedves az életed!

Villámgyors mozdulattal apró revolvert rántott ki táskájából és Ednára szegezte. - Ne mozdulj! - kiáltotta mégegyszer olyan félelmetes és elszánt hangon, hogy Edna halálsápadt lett. - Erre nem számítottál, úgy-e, nyomorult lelketlen bestia! Hát nem vagyok sem gyáva, sem tehetetlen. A gyermekemre esküszöm, ha segítségért kiáltasz, keresztüllőlek! Nékem nincsen mit kockáztatnom. A világ minden bírósága felment, ha megtudják, hogy micsoda szörnyeteget öltem meg! Rosszul számítottál, Edna, mert nem ismered a szerelem erejét, mert sohasem voltál szerelmes. Nem számítottál arra, hogy aki igazán szeret, az hőssé vagy akár mindenre elszánt gyilkossá lesz, mikor a szerelmét kell megvédeni! Ide figyelj! Ellenkezés nélkül bemész a fürdőszobába. Rád zárom az ajtót és ott maradsz. Saját érdekedben ajánlom: egy mozdulattal se áruld el, hogy ott vagy. Nincs az a földi hatalom, amely megmenthet revolveremtől, ha ellenállást tanusítasz, vagy a legkisebb kísérletet is teszed, hogy férjemmel mégegyszer találkozz!... Most tudod, hogyan állunk! Egy-kettő... mit állsz még?

Edna arca fakó lett, eltorzult a dühtől. De Márta tekintetéből annyi elszántság tükröződött, hogy nem mert ellenkezni. Némán engedelmeskedett. Mikor bement a fürdőszobába, Márta az ajtóhoz ugrott és ráfordította a kulcsot.

Mélyen, nehezen lélezett, mikor megfordult a kulcs.

Mintha egy pillanatra elhagyta volna iménti nagy ereje, beállt a túlfeszített idegek reakciója, szemébe könnyek szöktek. De ez csak egy másodpercig tartott. Azután nagy akaraterővel ismét felrázódott, a revolvert visszacsúsztatta táskájába és elővette az asszonyok másik veszedelmes fegyverét, a púdert és a rúzszt. Gondosan bepúderezte magát.

A szoba ajtaja hirtelen felcsapódott és két kar ölelte át szenvedélyesen.

- Drágám!

Márta halkán felsikoltott, megfordult és a következő pillanatban a férfi is felhőrdült.

- Márta!

Az asszony mélységes megrendüléssel, végtelen szomorúsággal, szinte derékba törve állt.

- Igen... én vagyok... Úgy-e, erre nem számítottál?

A férfi vadul nézett körül.

- Hol van...

Nem fejezhette be mondatát. Márta arcát nézte, melyen kimondhatatlan rémület tükröződött.

- Mi történt? - kérdezte Péter magánkívül. Valami szörnyű drámát sejtett. - Mit tettél vele? - üvöltötte magánkívül.

- Hallgass, hallgass! - kiáltotta ijedten Márta. Szemében vad ijedtség látszott.

A folyosóra nyíló ajtóhoz sietett és gondosan becsukta.

- Mit jelent ez? - kérdezte növekvő rémülettel Cser.

Márta egészen közel húzódott férjéhez. Megdidergett a teste, a táskájából csendesen kihúzta a revolvert.

- Megöltem! - mondotta fakó, alig halható hangon.

Cser megtántorodott.

- Szerencsétlen! - kiáltotta magánkívül.

Félig eszméletlenül zuhant egy karosszékbe, az arca krétafehér lett.

- Mindennek én vagyok az oka! - hörögte elfulladó lélekzettel. - Most mi lesz? Elvesztünk! Minden összeomlott... a gyermekünk...

- Előbb kellett volna minderre gondolnod Péter!... De most már késő. Te menekülj. Téged nem szabad itt találniok. Telefonálni fogok a rendőrségnek. Megmondom, hogy végső kétségbeesésemben én számoltam le a vetélytársnőmmel. Nem ítélnének el súlyosan. De te tűnj el... nem akarom, hogy téged is bevonjanak...

A férfi szeméből zápor módra hullott a könny.

- Bocsáss meg... a föld legutolsó, legelvetemültebb embere vagyok...

- Hagyjuk ezt Péter... Siess... fuss, amíg nem késő.

- Veled maradok. Mindennek én vagyok az oka... nem hagyhatlak el...

- Miért nem Péter? Hiszen ezt akartad tenni! Hát az nem volt rosszabb a gyilkoságnál?...

- Mit tudom én, hogy mi volt ez? Rámzuhant, megörjített mint egy vörös orkán, de néked kellett volna az erősebbnek lenned... Hiszen én visszatértem volna hozzád... Elmult volna ez a szörnyű szédület...

- Segítség! Gyilkosok!

A fürdőszoba ajtaját vadul öklözte Edna és magánkívül rikácsolta: segítség!

Cser felugrott. Arca bíborvörös lett. Leírhatatlan pillantást vetett Mártára, aki halványan, lélektelenül állt vele szemben.

- Mi ez? - kérdezte irtóztatós hangon. - Micsoda komédia?

Az ajtóhoz ugrott, de a kulcs nem volt a zárban, Márta már az előbb lehúzta.

- A kulcsot! - kiáltotta vadul.

Márta mozdulatlanul állt. Cser féktelen ugrott hozzá. Megragadta, hogy erőszakkal vegye el tőle. Márta a szoba faláig húzódott, férje indulatosan ragadta meg a karját.

Abban a pillanatban lövés dördült. Cser felordított és elvágódott.

A küszöbön szinte állati dühvel John Smidt állt. Kezében a füstölgő revolver. Egyetlen ugrással Cser mellett termett, kezében újra meglódult a revolver. De Márta tébolyult erővel ragadta meg a karját.

- Segítség! - kiáltotta.

A hangra és mozdulatra mintha magához tért volna Smidt. Rábámult Mártára és visszatántorodott. Azután felordított, elfödte arcát és iszonyodva, mintha rémet látna, kiáltotta:

- Nem... nem... ez lehetetlen! Kicsoda ön?

Már akkor rohanva érkeztek a szálloda alkalmazottai, zavart, ijedt arcok bukkantak fel a küszöbön.

- Mi történt? - kérdezték megdöbbenve.

A telefont tárcsázták. A mentőket és a rendőrséget hívták.

Smidt még mindig őrzöngött.

- Én azt hittem, Ednát akarja erőszakkal a magáévá tenni! Ezért lőttem le.

Cser még mindig eszméletlenül, vérébe ágyazva feküdt.

Mellette kétségbeesetten zokogott Márta. Csókolta és úgy próbálta életre kelteni.

Edna halotthalványan, összeszorított fogakkal, egész testében reszketve állt. Térdei lassan megroggyantak, szeméből könny szivárgott. Márta mellé roskadt.

- Ne sírj... ne sírj! - mondotta gyengéden.

*

Négy hét mult el.

A halál torkából visszatérő emberek rendszerint nagyon csendesek és szelídek lesznek. A nagy lelki rázkódtatás után, mikor Péter először sétált ki a szanatórium kertjében, úgy érezte, mintha valóban a túlvilágról küldték volna vissza, hogy most már új emberként élje tovább az életét. Egyik kezével kis fiát tartotta átölelve, a másikkal Márta kezét simogatta. Csupa bűnbánat, meghatott hála és szeretet volt a lelkében...

Márta egy olasz képes ujságot terített eléje. Egy sziciliai villa fényképét mutatta, mely alatt kétsoros szöveg állt: Ebbe a villába vonult vissza Odette, a világhírű vamp táncosnő férjével, John Smidttel...

Férje gyengéden tőltá félre az ujságot.

- Nem érdekel! - mondotta. - Hosszú álom volt, ne emlékeztess rá!

- Igen, jobb így, hogy futni hagytuk Smidtet... Véletlen szerencsétlenség történt, amint az ügyvédje mondta és ahogyan mi is bizonyítottuk! Hiszen az ő golyója nélkül talán a mi életünk sem fordult volna ismét a boldogság vágányára és nem tudtam volna meg, hogy mégis csak engem szeretsz!

- Csak téged! - mondotta meghatottan Péter. - Örökké és egyedül téged kis Mártám!

VÉGE.